

Gulhämpling

Förekommer sällsynt och lokalt på några platser längs kusterna i Skåne samt tillfälligt i övriga delar av södra Sverige. Gulhämpling är en allmän häckfågel på kontinenten, arten har spridit sig norrut över Europa under 1900-talet och häckat i Sverige sedan 1960-talet. Flyttfågel.

Ekologiska krav

Gulhämplingen föredrar öppna, soliga miljöer. Där häckning skett regelbundet i Sverige har miljön främst varit gles, högvuxen strandtallskog, kulturmiljöer med fruktodlingar, lövskog och planterade barrträd samt parker i stadsmiljö. Ofta förekommer den bland, eller i nära anslutning till bebyggelse. I Sverige förekommer den normalt inte i områden som används för skogsproduktion.

I nära anslutning till häckningsplatsen behöver gulhämplingen kortväxta, ogräsrika marker där den kan hämta föda, huvudsakligen frön.

Boet byggs relativt högt i ett träd, som regel ute på en gren. Arten kan lägga två kullar om året.

Utbredning och regionala skillnader

Förekomsten är i första hand koncentrerad till östra och södra Skåne. Enstaka häckningar har konstaterats även i andra landskap i södra Sverige, främst i östra Småland och på Öland.

Indikator på skyddsvärd skog

Saknar signalvärde för skyddsvärda skogsmiljöer.

Faktorer som missgynnar eller hotar arten

Arten förekommer sällan i ren skogsmark. Förekomster i strandtallskog hotas när skogen blir allt för tät och öppen sand ersätts av täta mossmattor.

Behov av hänsyn – allmänt

I normalfallet är god miljöhänsyn tillräckligt. Arten är emellertid mycket sällsynt som häckfågel i Sverige och det finns därför goda skäl att ta extra hänsyn vid de fåtaliga häckningsplatserna. Särskilt viktigt är aktsamhet vad gäller trädfällning och andra större ingrepp. Det kan vara lämpligt att göra ett fältbesök tillsammans personal från Skogsstyrelsen och någon erfaren ornitolog för att i detalj diskutera hänsyn och lämpligt skydd innan skogliga åtgärder genomförs i anslutning till regelbundet utnyttjade häckningsplatser.

Miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder

- Undvik avverkning och trädfällning inom områden med förekomst av gulhämpling under häckningstid (15 april–31 augusti).
- Föryngringsavverkning i större delar av reviret kan innebära att det överges. Utforma avverkningar så att de skapar små öppna ytor i skogen.

Tips på ytterligare åtgärder som gynnar arten

- Var rädd om trädmiljöer utanför egentlig skogsmark, särskilt alléer, parker och trädrader längs fältgränser och utmed stenmurar.

Områdesskydd och frivilliga avsättningar

Häckande gulhämpling är i normalfallet inte i behov av områdesskydd eller frivilliga avsättningar.

Skogsvårdslagstiftningen

- Lämna skyddszoner med träd och buskar mot hänsynskrävande miljöer, som bäckar, raviner, myrar och sumpskogar, kulturmiljöer m.m. (SKSFS 7:21).

Lästips

Artfakta för gulhämpling. ArtDatabankens webbplats, <http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/100129>.

Populationsstorlek: 40 par

Populationsutveckling:

1980–2012: stabil

2001–2012: stabil

Rödlistestatus 2015: Sårbar (VU)

Fågeldirektivets Bilaga 1: Nej

